

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietar: Societatea Anonimă p. editura ziarului Arad Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periodice sub No.

ARAD, ANUL 55. No. 70.

1940. március 28., csütörtök.

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GEZA

1911-1938. Trb. Arad.

Munkában a nemzetközi diplomácia

Teleki Pál gróf magyar kormányelnök római látogatása az érdeklődés homlokterében. — A francia kormány eltávolította a párisi szovjet külképviselet éléről Szurics nagykövetet. — Reynaud francia minisztereinek rádióbeszédével mutatkozott be az ország közvéleményének

Ankara. (Rador.) A Stefani iroda jelenti: Yunus Nadi török képviselő a Cumhuriyet lapban foglalkozik azzal az intenzív diplomáciai tevékenységgel, amelyet a nagybatalmak a Balkánon kifejtének és ezzel kapcsolatban ismételtlen leszögeznek Törökország állásfoglalását az európai konfliktussal szemben.

Törökország. — írja a képviselő. — Franciaországgal és Angliával kizárólag védekező jellegű egyezményt írt alá. Ez annyira igaz, hogy Törökország ebben az egyezményben egy záradékot kötött ki, amely szerint az esetleges francia—angol katonai műveletek nem sodorhatják Törökországot konfliktusba a Szovjettel. Törökország csak akkor fogna fegyvert, ha biztonsági zónáján belül megtámadná. Minden más esetben kívül marad a háborúból.

Róma. (Rador.) A délutáni lapok hangsúlyozzák, hogy a Mussolini—Ciano és Teleki gróf között történt találkozás után az olasz—magyar együttműködést kimélyítik a Dunamedence és a Balkán békéje fenntartása érdekében. A Giornale d'Italia azt írja, hogy Európában nagy visszhangot keltett a olasz—magyar együttműködés elhatározásának híre. A Dunavölgyében és a Balkánon, valamint egész Európa békéje gazdaságos és igazságos építőmunka eredménye kell legyen és Olaszország és Magyarország el vannak szánva, hogy megvédjék ezt a békét, bármilyen esetleges fenyegetéssel szemben, amely azonban semmi esetre sem következhet be német részről, mint azt a francia—angol sajtó igyekszik feltüntetni. Hasonlóképpen semmiféle háborus kezdeményezés nem indul ki Magyarországról. Ez az ország nem kívánja kihasználni az európai helyzetet, hogy az őt érdeklő kérdéseket elintézzé.

Az olasz-magyar barátság a békés, építő politikát szolgálja

Róma. (Stefani). Mussolini és Teleki Pál gróf megbeszéléséről kedden este hivatalos jelentést adtak ki, amely így szól:

— Mussolini minisztereinek ma este 6 órakor Ciano gróf külügyminiszter jelenlétében fogadta Teleki Pál gróf minisztereiket. Akivel csaknem két óra hosszat tartó megbeszélést folytatott. A szívélyes megbeszélés azt a szándékot eredményezte, hogy a jövőben minden téren elmélyítsék a két ország együttműködését az immár 13 év óta fennálló barátsági egyezmény alapján, amely egyezmény kiállotta az események tüzből. Ez a barátság tökéletesen összeegyeztethető Olaszország és Németország, valamint a Németország és Magyar ország között fennálló kapcsolatokkal, ugyancsak az Olaszország és Jugoszlávia közötti viszonyokkal is. A két kormány szilárdan el van határozva arra, hogy különösen a jelenlegi körülmények között tevékenységüket összhangba hozzák a dunamedencei és a balkáni béke megőrzése céljából.

Az olasz lapok vezető helyen közlik a Mussolini és Teleki megbeszéléséről kiadott hivatalos közleményt. Mindegyik lap hatalmas cikkeket mellátja a római megbeszélések jelentőségét, amelynek az volt a céljuk, hogy továbbra is távol tartásuk a háború veszélyétől Délkelet-Európát és a Balkán államait. A Corriere della Sera hangsúlyozza, hogy Teleki gróf tanácskozásai még jobban megszilárdították az olasz—magyar barátságot, amely különben is azt célozza, hogy a közép- és kelet-európai problémákat kedvező légkörben békés úton oldják meg. A német birodalom elfoglalása ebben a kérdésben teljesen azonos.

Budapest. (Rador). Mussolini és Teleki gróf találkozásáról kiadott hivatalos jelentés Magyarországon nagy meglepetést és őszinte örömet keltett — jelenti a Stefani ügynökség.

Budapest. (Rador). A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Pester Lloyd vezércikkben foglalkozik Teleki gróf magyar minisztereinek utazásával kap-

csolatban keletkezett fantasztikus külföldi sajtóhírekkel. A lap szerint ezeknek a híreknek semmi alapjuk nincs, mert:

1. Magyarország nem tartozik semmilyen hatalom befolyási zónájába és elmulat már az az idő, amikor Magyarország sorsa fölött beleegyezése nélkül határozhattak.

2. Magyarországnak nincs szüksége arra, hogy Olaszország segítségét kérje. Az olasz—magyar barátság olyan bensőséges és jól meg-

Élénk tevékenységet fejt ki a brit tengeri haderő

Newyork. Tegnap este az Egyesült-Államok diplomáciai és katonai körében rendkívüli fel-tűnést keltett egy londoni jelentés, amely szerint az angol hadiflotta egyik hajója teljesen elzárta a Skagerak-öblöt. Amennyiben az értesülés valóban bizonyul, úgy következménye az lesz, hogy a Keleti-tengerről a német hajók nem tudnak kifutni. (Rador.)

Oslo. (Rador.) A tengernagyi hivatal részleteket közöl az angol tengeralattjáróknak a norvég semleges vizeken végzett mozdulatairól. Az angol hajók az elmúlt napokban a norvég vizeken több német szállító gőzöst és halászhajót vettek üldözésbe és részben megfutamították, részben pedig elsüllyesztették azokat.

London. (Rador.) A Reuter távirati iroda jelenti: Az Ark Royal angol repülőgép anyahajó, amelyet a német propagandaszolgálat elsüllyesztettnek jelentett, tegnap visszaérkezett Angliába. Az angol hajóhad leghatalmasabb repülőgép-anya hajója három német gőzöst elsüllyesztett és több német tengeralattjáróval sikerteljes harcot vívott meg. A hajó kapitányát magasrangú kitüntetésben részesítették.

Power kapitány, az Ark Royal repülőgép-anya hajó parancsnoka visszatért Angliába és a hajó utjáról részleteket közölt. A hajó 75 ezer tengeri mérföldes utat tett meg, az egyenlítőről a

alapozott, hogy Olaszország nem is engedné meg olyan helyzet kialakulását, amelyben Magyarország kénytelen lenne kérelmet intézni Rómához. Rómában tudják, hogy a magyar politika a szó szoros értelmében európai politika és hogy ez a politika Európa érdekelével és szükségletével összhangban áll, amit Róma megért és támogat.

3. Minden magyar—olasz megbeszélésnek egyetlen célja a világesemények alakulásának megvizsgálása a közös politika érdekeinek a szempontjából és ez a két ország békés és építő politikájának szellemében történik. Ez a politika a békét kívánja szolgálni, de csak a konstruktív békét, amely hosszantartó és biztos alapokon nyugszik. A jelenlegi találkozás is ezt a célt szolgálja és egyben bizonyítja azt az összhangot, amely a két ország véleményeiben és céljaiban megnyilvánul.

Olaszország magatartása az európai konfliktus ügyében

Róma. (Rador). Alexandro Pavojini népeve, létségi miniszter nagyobb beszédet mondott. A Havas ügynökség tudósítója szerint a miniszter kijelentette, hogy Olaszország megvizsgálja, hogy „kivel tart”. Olaszország mindenesetre azon az úton halad, amely érdekeivel összeegyeztethető. A „béke, vagy a háború” dilemmája a fascisták számára csak másodrendű kérdés.

Berlin meg akarja javítani a német-amerikai kereskedelmi kapcsolatokat

London. (Rador.) A Daily Sketch jelenti, hogy öt német személyiség azt a megbízatást kapta, hogy utazzék az Egyesült-Államokba és kísérelje meg a kereskedelmi kapcsolatokat megjavítani Németország és az Egyesült-Államok között. Ez a bizottság kénytelen volt a vladivosztoki utat választani és Oroszországon, valamint Szibérián át Washingtonba utazni. Az angol titkos szolgálat ugyanis értesülést nyert arról, hogy a német bizottság az Atlanti-óceánon keresztül igyekszik eljutni Washingtonba és ezzel magyarázható a Conte di Savoia átkutatása is.

sarki tengeri vidékekig. Hozzájárult az Uhlenfeld, a Matusi és az Adolf Wöhrmann német kereskedelmi hajók felderítéséhez és megállításához. Közben a hajót német tengeralattjáró és német repülőgépek támadták meg. A német tengeralattjáró torpedója 300 yardnyira haladt el a hajó előtt. A buvárhajót ezután megtámadták az Ark Royal kíséretében lévő torpedórombolók és elsüllyesztették. Legénységét megmentették. A légitámadás során három német hidroplán közül egyet az Ark Royal gépei lelőttek, kettő eltávozott. Kévsel utóbb bombavető német repülőgépek jelentek meg, amelyeket a légelhárító ágyúk tüzeleése fogadott. A kapitány előadása szerint ekkor pillantotta meg a legnagyobb méretű légi bombát, amelyeket valaha is látott. A bombák a vízbe estek, de ha még célba is találnak, akkor sem süllyesztették volna el a hajót.

Angol csafolat

Londonból jelentik: A légügyi minisztérium vasárnap közleményt bocsátott ki, amely szerint az angol repülők a szombati nap folyamán nem sértették meg Dánia területi felségjogait és nem repültek el az ország felett. Ez a közlemény megcáfolja még azt a beállítást is, amely szerint az angol repülők gépfegyverekből a polgári lakosságra lőttek volna. (Rador.)

London szerint a Graf von Spee legénysége megtagadta az engedelmesseget

London. (Rador.) A brit tengernagyi hivatal legutóbb közölte, hogy a Graf von Spee német hadihajó legénysége a múlt év decemberében megtagadta az engedelmesseget és nem volt hajlandó a montevidoei kikötőből kitutni és a harcot újból felvenni az angol hadihajókkal. Ezzel magyarázható, hogy a Graf von Spee elsüllyesztését határozták el. A Reuter-ügynökség az admirális felvilágosítása alapján jelenti, hogy a német hadihajó tisztjei nvolc izben szölitották fel a legénységet a harcra. Amikor megérkezett a rendelet a hajó elsüllyesztésére, a tisztek felhívták a legénységet, hogy önként jelentkezzenek, de mindössze 60 matróz vállalkozott. Montevideóban meg voltak győződve arról, hogy a Graf von Spee kitut a tengerre és meg is tiltották a szövetségesek hajóinak, hogy elhagyják a kikötőt. December 16-án déltán a legénység megtagadta az engedelmesseget. Amikor a tisztek újabb felszólítást intéztek a matrózokhoz, felbomlott a rend és mindenütt tiltakozó hangok hallatszottak. Langsdorf kapitány jelentette az esetet a montevidoei német követnek, aki valószínűleg Hitlernek táviratozott, mert az elsüllyesztésre vonatkozó rendelet éjjelre megérkezett.

Hindu-mohamedán ollenetek Indiában

Newyork. Az amerikai lapok jelentése szerint Indiában a helyzet egyre bonyolultabbá válik. Lahori kábeljelentés közli, hogy India legnagyobb mohamedán szervezete, a „moslim liga“ kongresszusra ül össze. A kongresszus vezetősége részéről kijelentették, hogy India mohamedán lakosai nem fogad-

Reynaud:

„Ez a küzdelem a népek háborúja”

Páris. (Rador.) Paul Reynaud miniszterelnök keddi este rádióbeszédet mondott és ezt jelentette ki:

— Múlt hét pénteken bemutatam kormányomat a parlament előtt, miként ez szokásos, ma pedig bemutatkozom a francia nép előtt. Ezt néhány szóval kívánom elintézni, mert Önök nagyon jól tudják, hogy inkább tettekkel beszélek. Amikor átvettem Daladier miniszterelnöknek súlyos örökségét, csak egy gondolat vezetett, hogy olyan kormányt sikerüljön alakítanom, amely a legerősebben léphet fel, mert miként gyakran hangoztattam, a háború az erő kérdése. Ha a kormányváltások egymást követnék, akkor Hitler kancellár könnyen kijelenthetné, hogy ütött számára az óra, de szerencsére ezt a veszedelmet sikerült elhárítani. Most kormányoznunk kell és ezért

kilenc miniszterből álló szűkebb háborús kabinetet alakítottam.

Ez elegendő ahhoz, hogy az összes szükségesnek látszó intézkedéseket megtegyük. Elhatározásaink érettek, intézkedéseink pedig gyorsak lesznek.

A kormány kötelessége a következő szakban foglalható össze: folytassa a háborút minden vonalon.

— A kormány szerepe az, hogy mindenként saját helyére áthitson és ezt meg is fogja tenni.

Mielőtt a katonai győzelmet elérnénk, diplomáciai sikerekre is szükségünk van, ez azonban attól függ, hogy milyen erősek vagyunk, hány harciokcsink, ágyunk és repülőgépeink van. Mialatt beszélek, a nemzeti szocialista Németország nyomatást gyakorol a Balkán népeire és azok függetlenségét veszélyeztetik. Ezt semmi körülmények között nem tűrhetjük. Ha a Balkán népei ellen irányuló német akciót hallgatónak néznénk, akkor ez a szabadságnak, a független népek önállóságának a végét jelentené, de jelentené egyúttal Franciaország végét is. Az ilyen törekvésekkel szemben Franciaországnak minden rendelkezésére álló erejét harcra kell vinni. Küzdünk épp oly határozott

hatákkal el azt az alkotmányt, amely minden hatalmat a hindu többség kezébe juttat.

Azonos jogokat követelnek a hindukéval, vagy pedig autonóm mohamedán állam létesítését. Mindezeknek a kérdéseknek a megvitatására

ajánlják, hogy Gandhi mielőbb tárgyalást kezdjen a mohamedán vezetőkkel.

Ellenkező esetben, ha az angol kormány a hinduk által előterjesztett indítványt fogadja el.

Indiában előreláthatólag polgárháború tör ki.

Hivatalos harctéri jelentések

Berlin. (Rador.) A német hivatalos a következőket közli: „A nyugati arcvonalon. Firmasentől délre egy járvárlakozás, alkalmával sikerült foglyokat ejtenünk, az ellenség halottakat vesztett és sebesültjei is voltak. A Franciaország fölé küldött repülőink fontos eredményeket értek el, bár az ellenség erős elhárító tevékenységet fejtett ki ellenük. Március 26-án éjszaka több ellenséges repülőgép járt Észak- és Nyugatnémetország felett és utunk alkalmával idegen hatalmak, holland, belga, luxemburgi és dán felségterületeket sértettek meg. A hétfői felelő repülések során egy angol és egy francia repülőgépet lelőttünk. Német részről veszteség nem volt.”

Páris. A hivatalos jelentés közli, hogy a harc terekről nincs semmi jelentésváló.

London. A Reuter távirati iroda jelenti: A Maginot-vonalba újabb angol hadsereg érkezett. Az angol katonaság a védelmi vonal egyes szakaszait vette át. Több skót ezred foglalta el a hadállások legelső vonalait.

sággal, mint ahogy elődeink küzdöttek V. Ferenc császár vagy II. Vilmos császár ellen.

Mindkét esetben a francia fegyverek fényes győzelmet arattak a németek ellen. A Németország elleni háborút minden téren és minden vonatkozásban meg kell szervezni.

— A háború megkezdése óta hét hónap telt el és az ellenség az ország határain kívül áll. Ha visszaemlékezünk arra, hogy hány háború kezdődött Franciaország ellen azzal, hogy az ország területét megrohanták és az ország belsejébe hatoltak, a mai helyzetet is eredménynek kell tekinteni. De meglehet, hogy ezen a téren

nagy megpróbáltatások várnak reánk és lehet, hogy a jelenlegi helyzet megváltozik.

Mi minden előkészületet megtettünk, hogy meglepetés ne érhesse bennünket és hogy minden támadással szembenállhassunk. A hadvezetőség az emberáldozatokat kimélni akarja, de

Az USA és az európai háború

Newyork. A Newyork Herald Tribune jelenti: Roosevelt köztársasági elnök tegnap megbeszélést tartott az amerikai szárazföldi és légihaderők vezérkari főnökeivel. Az angol és francia repülőgép megrendelések ügyét beszélt meg Roosevelt a hadsereg vezetőivel. A megbeszélés után a köztársasági elnök arról értesítette a washingtoni angol nagykövetet, hogy az Egyesült Államok rendelkezésre bocsátják azokat a legújabb típusú repülőgépeket, amelyek a világ leggyorsabban haladó gépei közé számítanak. Az amerikai vezérkar úgy határozott, hogy elhalasztja a hadsereg számára megrendelt repülőgépek elkészítését, azért, hogy az amerikai gyáraknak módjukban álljon minél gyorsabban ezeket a harci gépeket leszállítani Angliának és Franciaországnak. (Rador.)

Newyork. (Rador.) Sumner Welles külsőállók álló hazaérkezésével kapcsolatban, az amerikai sajtó élénken tálagatja, hogy fogja Roosevelt elnök nyilvánosságra hozni azokat az értesítéseket, amelyek Welles útjáról szol-

Érelmeszesedés, magas vérnyomás, gyomorbántalmak, máj és vesebajok ellen:

Lithines Vichy Tillat

az egyedüli gyógyszer!

A francia Vichy-torras gyógyssóit tartalmazza

számolni kell azzal, hogy ez a háború nem a hadseregek küzdelme, hanem a népek háborúja.

Már a világháború vége felé is néphadseregek álltak egymással szemben. Napoleon hadseregének létszáma nem haladta meg a hatszáz ezret és nem lőtt ki több mint 1 millió ágyú lövedéket, a világháborúban viszont 1 milliárdnál több ágyúlövedéket lőtt ki a francia hadsereg. Ma a fegyver és az ágyú csak egyik eszköze a hadviselésnek. Tankok, kézigranátok, gépfegyverek, repülőgépek növelik a fegyverek számát.

— A háború ma nemcsak a harctéren folyik, hanem a gyárakban és a termőföldeken.

Franciaországnak a mezőgazdasági termelését fokoznia kellett, a kivitt növelni, mert ezen a révén kerülnek a nyersanyagok az országba. Mindenüvé harcedzett, munkabíró férfiak keltenek, mert a harctéren, a gyárakban és a földeken egyformán harcolnak a győzelemért. Ma a belső termelésben már nem lehet szó normális munkarendről.

Ma minden vonalon keményen harcolni, dolgozni és szenvedni kell, mindenkinek áldozatokat kell hoznia a győzelemért. Ezt a háborút, bármilyen kemény és bármilyen nehéz legyen, meg fogjuk nyerni. Két világbirodalom minden gazdagsága, elszántsága és győzni akarása áll szemben az ellenséggel. Felemelt fejjel, a jövőben bízva indulunk harcra a győzelemért.

Az angol kormány átalakításának ügye

Hága. (Rador.) A Német Távirati Iroda Hágából szerzett értesülései szerint az angol kormány átalakítására és a háborús kabinet megalkotására rövidesen sor kerül.

London. (Rador.) A Daily Mail úgy értesül, hogy a háborús kabinetben Lord Halifax, Sir John Simon, Churchill és Sir Samuel Hoare vesznek részt Chamberlain mellett.

A Daily Herald jelentése szerint Chamberlain miniszterelnök saját pártján kívül másokra nem támaszkodhat és ezért kérte fel a munkáspártot a kormányba való részvételre. A lap szerint Chamberlain miniszterelnöknek legajább hat miniszternek kell kicserélnie.

Róma. (Rador.) A Stefani ügynökség jelentése szerint az angol kormány csak májusban alakulhat át. Az angol munkáspárt csak a májusban megtartandó pártértekezlet után dönt a kormányba való részvételéről. Májusig — jelenti a Stefani iroda — az angol kormányban csak jelentékelem változások lesznek.

nak. A Newyork Times washingtoni tudósítója úgy tudja, hogy

Roosevelt Sumner Welles hazaérkezése után részletesen tájékoztatja a nyilvánosságot a külügyi államtitkár európai tárgyalásairól és azok eredményeiről.

Ezeket a tárgyalásokat eddig a legnagyobb titoktartással kezelték. Roosevelt ugyanis azt akarja, hogy Welles küldetésével kapcsolatban, továbbra is mindenféle ellenőrizhetetlen hírek ne keringjenek és ezért úgy határozott, hogy

teljes egészében nyilvánosságra hozza Welles tárgyalásainak lefolyását.

Az a hír, hogy Roosevelt elnök április 20-án a demokrata ifjak társaságában rádióbeszédet mond, a legnagyobb szenzációt keltette Washingtonban. A Washington Post és más lapok azon véleményüknek adnak kifejezést, hogy Roosevelt ezt az alkalmat fogja felhasználni annak bejelentésére, vállalja-e újból a köztársasági elnök jelöltséget vagy sem!

A Newyork Times foglalkozva a franciaországi politikai eseményekkel, többek között azt írja, hogy

a semleges államoknak nincs mit félniük a szövetségesek győzelme esetén.

A franciaországi és angolai politikai helyzet tisztán és világosan megmutatja a háború alakát és célkitűzéseit.

A németek győzelme a diktatúra kiterjesztését jelentené, annak minden tartózkodásával együtt.

A Harmadik Birodalom leverése a demokrácia győzelmét jelentené. A német népet kivéve, egyetlen nemzet sem fél a szövetségesek győzelmétől.

Mindenki, beleértve Olaszországot is, attól retteg, hogy a háborúból esetleg Németország kerül ki győztesként.

Nincs egyetlen olyan kis állam sem — fejezi

Diplomáciai bonyodalmak a párisi szovjetnagykövet személye körül

Páris. (Rador.) A német távirati iroda moszkvai értesülése szerint, a szovjetkormány felmentette állásától Surich párisi szovjet nagykövetet.

Moszkva. (Rador.) A párisi szovjet nagykövet felmentéséről a Tass hírszolgálati iroda a következő hivatalos jelentést adta ki:

— Március 19-én a moszkvai francia nagykövet megjelent Molotov külügyi népbiztosnál és bejelentette, hogy Surich párisi orosz nagykövet olyan magatartást tanúsított, amelyet Franciaország sérelmez s amellyel a nagykövet beavatkozott a francia belpolitikai életbe. A francia nagykövet Surich táviratának, amelyet a finn-orosz békekötés alkalmából Moszkvához intézett, két kitételét sérelmezte.

Nem éleződik ki a viszony Franciaország és Szovjet-országnak között

Páris. (Rador.) A Havas ügynökség jelenti: A francia kormány moszkvai diplomáciai lépését, amely maga után vonja Surich nagykövet visszahívását, annak jeléül tekintik, hogy Franciaország szigorúan tiszteletben kívánja tartani jogait. Rámutatnak arra, hogy Franciaország valamennyi semleges állammal fenn akarja tartani kapcsolatát, de nem engedi meg azt, hogy a semlegesség érve alatt a szövetségeseknek ártó mozgalmat kövessenek el.

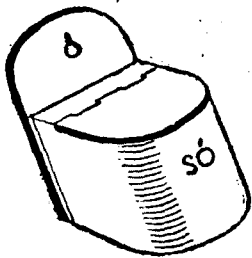
London. (Rador.) Illetékes londoni körök kijelentik, hogy Surich párisi szovjet nagykövet visszahívása semmiféle befolyással nincs az angol-szovjet viszonyra.

Surich párisi szovjetnagykövet visszahívásával kapcsolatban a Stefani ügynökség Londonból azt jelenti, hogy az angol diplomáciai körök véleménye szerint a francia kormány lépése nem jelenti a Szovjet és Franciaország diplomáciai viszonyának megszakítását.

Berlin. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti Moszkvából, hogy a szovjet politikai köröknek az a véleményük, hogy Surich párisi nagykövet visszahívása és az ezzel kapcsolatos incidens nem vonja maga után a Szovjet és Franciaország között a diplomáciai kapcsolatok tovább kiélezését. A diplomáciai kapcsolatok megszakítása már bekövetkezhetett volna akkor is, amikor a párisi szovjetküldetesi képviselő helyiségebe a párisi rendőrség benyomult. Ez az incidens is minden különösebb következmények nélkül múlt el. A szovjetkormány annál inkább hajlandó volt visszahívni párisi nagykövetét, mert már régebben számoltak ezzel a lehetőséggel, miután Naggier moszkvai francia nagykövet is már hónapokkal ezelőtt elhagyta Moszkvát és azóta a francia érdekeket csak diplomáciai ügyvivő képviseli Moszkvában. Most Párisban is hasonló lesz a helyzet és ott is csak ügyvivő fogja vezetni a nagykövetség ügyeit.

Súlyos gazdasági helyzetbe került Dánia

Kopenhágából jelentik: A dán kormány törvényjavaslatot terjesztett a parlament elé a vámsilletékeknek és egyenes adóknak 30 millió koronára való felemelésére. A Rador távirati iroda jelentése szerint a dán parlament rendkívüli ülésén Stawning dán államminiszter beszédet mondott, amelynek során rámutatott arra, hogy a dán kormányának súlyos megterhelést jelentenek a rendkívüli kiadások és Dánia

Só nélkül is lehet főzni

de az ilyen étel nem ízlik, mert a só nélkülözhetetlen. Így a kávénál sem nélkülözhető a Franck-kávépótlék.

be cikkét a Newyork Times, — amely hajlandó lenne elhinni, hogy Franciaország és Nagybritannia győzelem esetén eltiprására készülné.

Az egyik mondat így szól:

„Hála a szovjetkormány bölcsességének és a legyőzhetetlen vörös hadsereg vitézségének, sikerült megakadályozni, hogy az angol és francia háborús uszítók a harcot Észak-Európára is kiterjesszék.”

A másik sérelmezett mondat ez:

„A Szovjetunio mindent el fog követni, hogy megsemmisítse a szociálizmus és a munkásság ellenségeit.”

A táviratot a francia cenzor átengedte, azonban a kormány úgy határozott, hogy nem tekintik többé Surichot „persona grata”-nak.

Március 26-án a szovjet kormány intézkedett, hogy a párisi nagykövetség vezetését Loroovszki ügyvivő vegye át.

nia gazdasági válság előtt áll. A dán kormány azonban nem gondol a pénzhigításra és igyekszik a rendkívüli kiadásokra más fedezetet találni. Az államminiszter után a dán pénzügyminiszter emelkedett szólamra és bejelentette, hogy adóemeléssel lehet alapot találni a rendkívüli kiadásokra. Az adóemeléssel kapcsolatban a pénzügyminiszter részletes törvénytervezetet nyújtott be. A törvényjavaslatot a legközelebbi napokban tárgyalja a dán törvényhozás mindkét háza.

A távolkeleti hadihelyzet

Csung-Kingból jelentik: Kínai katonai körök megerősítik azt a hírt, hogy a japán csapatok tíz nap óta tartó erőfeszítései, amelyeket Kuangsi és Kuantung tartományokban a közlekedési vonalak ellen intéztek, eredménytelenek voltak. A kínaiak üldözése következtében a japánok visszavonultak. Észak-Kínában a kínai csapatok tovább folytatták támadásaikat, melyek mindezekig teljes sikerrel járnak. (Rador).

Mély hatást keltett a nyugati államokban Őfelsége II. Carol király beszéde

A párisi lapok a semlegesség kihangsúlyozását emelik ki

Londonból jelentik: Valamennyi angol lap hosszasan foglalkozik Őfelsége II. Carol király beszédével, amelyet a képviselőház és a szenátus felirati küldöttsége előtt mondott. A Sunday Express-ben John Scott azt írja, hogy Románia a Közkeleten a védőbástya szerepét tölti be és hogy Románia érdekei azonosak a brit világbirodalom érdekeivel.

Párisból jelentik: A francia lapok kéthasábos cikkben közlik Őfelsége II. Carol király beszédét és megállapítják, hogy ez újabb bizonyítéka a

semleges politika fenntartásának a nemzeti méltóság, kérésein belül.

A Petit Journal cikkének címe: „Határainkat erélytel és meggyőződéssel védelmezzük.”

A Petit Parisien cikkében hangsúlyozza, hogy Románia uralkodója újlag leszögezte szigorú semlegességét politikai, diplomáciai és gazdasági téren. Az ország el van határozva arra, hogy függetlenségét minden téren és minden eszközzel megvédelmezi. (Rador).

LAPZÁRTA:

(Rador-jelentések)

PÁRIS. A Temps jelenti mértékadó körök azon közleményét, amely szerint a háború megkezdése óta a német hajók sorozatos módon megsértették a norvég felségvizek semlegességét. A szövetséges hatalmak ennek következtében feljogosítva érzik magukat arra, hogy a jövőben ők se tartsák tiszteletben ezen vizeknek semlegességét.

LONDON. A Kanadában kedden megtartott választáson Mackensie King miniszterelnök pártja fényes győzelmet aratott, amennyiben 245 mandátum közül 169-et szerzett meg magának. A konzervatív ellenzéki párt csak 34 mandátumhoz jutott. Mackensie King további kormányzását ez a választási győzelem önműködően további 5 évre meghosszabbítja.

ISTAMBUL. A Stefani Iroda jelentése szerint a Törökország és Szíria közötti határmegállapító egyezményt kedden írták alá a két ország illetékes megbízottai.

SAO PAULO. A rendőrség néhány hét óta állítólag a kormányrendszer elleni összeesküvés ügyében nyomoz. Több letartóztatás történt. Az eddigi adatok szerint az összeesküvők összejeveleteket tartottak és a rendőrség nagy mennyiségű fegyvert foglalt le.

NEWYORK. Louis Seale, az angol-francia közös vásárló-bizottság tagja kijelentette, hogy a szövetségesek eddig több, mint 600 millió dollár értékű rendelést tettek.

TANGER. Casablancában ma súlyos szerencsétlenség történt. A Railleuse nevű francia torpedórombolót indulása pillanatában hatalmas robbanás vetette szét. A hajó azonnal elsüllyedt. Száz halott és sebesült van.

OSLO. A Német Távirati Iroda jelenti: A norvég kormány tiltakozó jegyzéket nyújtott át londoni követének, mert az angol hadihajók sorozatosan megsértették a norvég semlegességet. Egy angol torpedóromboló északra haladva megállította a norvég felségvizeken haladó egyik német tehergőzöst, majd érintkezésbe került egy német halászhajóval.

„URANIA” mindig az élen.
TELEFONELÓVET: 12-32. SZÁM

Háromcsillagos sláger-vígjáték a mai házasság fontosságáról!
Barabás Pál színműve nyomán:

„Könnyű a férfiaknak”

Lilian Harwey-Kelemen Mária
Willy Fritsch - Bánky Pál

Leo SLEZÁK, Georg ALEXANDER és BOTOND ÉVI kor-
c-olya-bajnoknővel. A külön felvételek Budapestén készültek. Új háborús világhírű. 3-kor matiné, 5, 7, 15 és 9.15-kor

FÉRFIAK
HÜLÉS • GRIPPA

ANTI-
NEURALGIC

JAWOL

Örök nyugalomra helyezték dr. Vas Sándort

Arad társadalmának szinte részvétele nyilvánítt meg a végtilszlességen

Szerda délután hat órakor az aradi társadalom nagy részvétele mellett helyezték örök nyugalomra Vas Sándor dr.-t, az aradi orvosok most elhunyt nagyszorát. A végtilszlességen az aradi orvosok csaknem teljes számban megjelentek, de rajtuk kívül sokan voltak ott mások is, azok közül, akik szerették és becsülték dr. Vas Sándort, akiket valaha is gyógyított vagy akiknek tanácsát szolgált. Eljöhettek, hogy utolsó útjára kísérjék azok, akik a fiárharmóniai társaságban vele együtt működtek, vagy akik csak hírből ismerték az aradiak szeretett, nagyhirű orvosát.

Dénes Béla evangélikus lelkész imát mondott, majd nagyhatású gyászbeszédében emlékezett Vas Sándor dr. hervadtánra érdemeire, páratlan emberszeretetére, munkásságára. Könnyekig meghatározott szavakban esztendő az orvosi szív kiváló jószágát és volt bucsú az aradiak számára olyan sokat számító Vas Sándor dr. koporsójáról.

A lelkész szavaival imával zárta be, majd megáldotta a koporsót és ezután az orvosi és baráti kar nevében Prohászka László dr., az elhunyt jó barátja mondott búcsúbeszédet. A gyönyörűen felépített gyászbeszédében dr. Prohászka László költői hasonlatokkal emlékezett meg Vas Sándor dr. példaképnek állított életéről, arról a nemes harerről, melyet törhetetlen akaratával folytatott a hivatásának minél jökélesebbé tétele érdekében.

Prohászka László dr. után dr. Goldzieher Albert lépett a koporsó elé, hogy az aradi fiárharmóniai társaság nevében utolsó istenhőzzádor mondjon a társaság egyik legjelkesebb tagjának. Ötven esztendőnél többet töltött Vas dr. a társaság tagjai sorában és éveket ezelőtt, amikor elbocsátását kérte, mert nem érezte magát elég erősnek ahhoz, hogy továbbra is működhesse, elhatározták, hogy szobrot állítsanak. Elmondotta még Goldzieher dr., hogy amikor 1915-ben a társulat alkott a tükör dr. Wagner József elkészítette a 25 éves jubileumra a társulat működésének történetét, Vas dr. nevére úgy jegyezték fel, mint a legjelkesebb tagot, aki sohasem hiányzott egyetlen próbáról sem. Megemlékezett továbbá az elhunyt jellegzetes öltözközéséről, a híres kabátjáról, széleskarimájú kalapjáról, Lavallier nyakkendőjéről, amelyben annyiszor kérésre fel a társulatot.

A gyászbeszéd elhangzása után dr. Vas Sándor koporsóját a nyílt sírhelyhez kísérték, ahol örök nyugalomra helyezték el. Egyébként az evangélikus egyház elhatározta, hogy a koszorúmegváltásokból befolyt összeget Vas Sándor dr. részére felállítandó sírkő elkészítéséhez használják fel, hogy ez is méltóképpen hirdesse Arad kiváló orvosának emlékét. A koszorúmegváltásként már eddig is a következő adományok folytak be: Kleinheindler Abtás 2000 lei, Robitssek Lajosné 1000 lei, Molnár Ödön 1000 lei.

Emlékezés dr. Vas Sándorra

Valamikor régen, egy elhunyt karszár temető sere indulunk tesztüljleg aradi orvosok. Menet közben belémkarolt dr. Vas Sándor és derűs, kedves hangján így szólt hozzám: "Édes Miskám, végső akaratomként meghagyom neked, hogy ha meghalok a gyászbeszédet Te tartsd felém."

Hosszas betegségem nem engedte, hogy ennek a szomorú funkcionak megfeleljek, de lelkemben annyit kedves emlék zsong arról a kivételes ember-ről, akinek áldásos működését hosszú éveken át

volt alkalmam látni és értékelni, hogy legalább ezen az úton kívánom leróni a baráti kegyeletem.

Az új orvosi generációban hiába keresnénk hozzá hasonló orvost. Nemcsak a széleskörű, sokoldalú nagy tudása, de Aradvármegye határán túl is kiterjedt prakszisének minden nagyobb emóció nélkül való lebonyolítása élesen megkülönbözteti annak orvosától, aki a sokoldalú munkától agyonhajszoltan alig bír felegzen; nem ér rá ebédelni, nem ér rá vacsorázni.

Igaz, hogy az akkori idők prakszisének üteme, mérete és aránya más volt, mint a mai. Dr. Vas Sándor legnagyobb elfoglaltsága közben is ráégett arra, hogy megigya feketekávéját és elszívja Havanna szivarját.

Szép nőies formájú kezei szinte predesztináltak az operatóri működésre.

Az a csin, báj és derű, ami kedves lényén végigömlött, a tisztaság, precizitás jellemezték sebeszei működését. Ismeret dolog, hogy Aradon az első hasmetszéses műtétet ő végezte néhai dr. Darányi János nagyhirű városi főorvossal, egy szanatórium helyiségben. A beteg rövidesen teljesen felgyógyult. Törtéjára általa alkalmazott gipszkötés valóságos szobrászi teljesítmény volt. Mint szemész nagy hírnevének örvedett és az általa sikerrel végzett szemműtétek messze a vidékre

vittek el hírt. Nagy előszeretettel művelte ezt a tudományágát mindaddig, míg nagynevű kollégáink, dr. Issekutz László híres szemorvos Aradra jött. Mint szülész is kiváló szakavatottsággal és megfontoltsággal oldotta meg a legkomplikáltabb szülészeti eseteket.

Hogy mennyire felfigyelt az orvostudomány minden haladására és mennyire igyekezett minden üdvösnek bizonyult újítást elsajátítani, legjobban bizonyítja, hogy mikor Röntgen a rólá elnevezett röntgensugarakat felfedezte és úgy az orvosi, mint a világsajtóban megjelentek az első röntgenképek, dr. Vas a vidéki orvosok közül ugyszóván elsőnek alkalmazta. Az ugynevezett "Infuenza" villanygép segítségével előállította a Röntgensugarakat és készített olyan sikerült röntgenfelvételeket, amelyek szinte vételek az eredeti Röntgen készületekkel.

Ezek a felvételek hosszú időn át a Rozsnyai-féle gyógyszerárban voltak kiállgatva, amely előtt százan és százban bámulták ezt az akkor még nagy teljesítményt.

Nothnagel, a hírneves bécsi belgyógyász mondta, hogy csak jó ember lehet jó orvos. Ő reá kétszeresen illett ez az igazmondás. Ő jó orvos volt, mert jóember volt, mert csak az igazi jó ember tud igazán szívből nevetni és úgy nevetni kevesen tudtak, mint dr. Vas Sándor.

Bvítzedekekkel ezelőtt színházi szezonban legálább egyszer előadták a "Sabin nők elrablását", Vas dr. minden alkalommal ott ült a földszinti zánrszék első sorában, mert szívből kacaghatott a bohózatban. En is mindannyiszor elmentem a színházba csak azért, hogy dr. Vas szívből jövő nevetését halljam.

A régi klasszikus írókkal való beható foglalkozása, a zene és a művészet iránt érzett előszere-tete, felfrissítőleg hatottak a foglalkozásában elfáradt idegeire. Ott láttuk őt mindég a fiárharmónikus próbán, hangversenyen, nagy hivatott sággal zúgott végig vonója a hegedű hurjain.

Már régen lepatlantak a hurok a hegedű fájáról, már rég elhajkult a kacagás és ő az előregedésnek, ennek a legsúlyosabb betegségnek gyötrelmeivel, szenvedéseivel vívódott, amelyeket hozzá tartozóinak leggondosabb ápolása orvosársainak odaadó szeretettel való kezelése igyekezett enyhíteni.

Kedves Sándor, nem teljesíthettem végső akaratodat, de nagy lelki nyugalomra szolgált, hogy frissen hantolt sírodnak göröngyein át, eljuttattam ezt a néhány sor koporsód aljába, ahol most már örökre megpihen sokat szenvedett tested.

Isten veled!

dr. LÖVINGER MIKSA,
ny. kórházi főorvos

A múlt év szeptember 10.-e előtt kiváltott utlevelek láttamozása elutazás előtt

Reu Ilie dr. rendőrkvesszor nyilatkozata az új rendszerről

Néhány nappal ezelőtt beszámolt az ARADI KÖZLÖNY a belügyminisztériumnak arról a rendelkezéséről, amelynek értelmében mindazok a férfiaknak, akik a múlt év szeptember 10-ike előtt váltottak ki utlevelet, azokat elutazás esetén láttamoztatniuk kell a rendőrséggel. A rendelkezés — mint megírtuk, — annak idején csak Bucurestire vonatkozott, szerdán azonban a belügyminisztérium intézkedése Aradra is megérkezett. Ezze az intézkedéssel kapcsolatban Reu Ilie dr. vezérfelügyelő, az aradi rendőrkvesszura vezetője az Aradi Közlöny útján az alábbi fontos tájékoztatást közli a közönséggel:

— Az 1939. szeptember 10-ike előtt kiváltott olyan utlevelek, amelyeket egy évi időtartamra kaptak a kérvényezők, továbbra is érvényben maradnak. Mindazok a férfiak azonban, akik a múlt év szeptember 10-ike előtt váltották ki még mindég érvényes utlevelüket, a mostani rendelkezés értelmében az országból történő elutazásuk előtt kötelesek azt láttamoztatni a rendőrség utlevélosztályán, ahol ugynevezett kiutazási vizumot kapnak, amely nélkül a vonatkozó rendelet alá esők nem hagyhatják el az országot. A rendőrség azonban csak abban az esetben láttamozza az érdekeltek utlevelét, ha azok bemutatják az illetékes hadkiegészítő parancsnokság új keletzésű katonai igazolványát. A hadkiegészítő parancsnokság igazolványa elengedhetetlen és semmiféle más katonai igazolvány alapján nem ad a rendőrség utlevélosztálya kiutazási vizumot. A hadkiegészítő parancsnokság igazolását nem helyettesíti sem a le-szerelési igazolvány, sem pedig az egyes ezred parancsnokságok részéről adott bizonylat, mely azt igazolja, hogy az érdekelte katonai összpont

tosítási kötelezettségének eleget tett.

— Teljesen hiábavaló az arra való hivatkozás, — mondotta Reu Ilie dr. vezérfelügyelő — hogy az utlevél kiváltása alkalmával benyújtotta az utlevél elnyeréséhez szükséges katonai okmányt, mert a legújabb rendelkezés értelmében a hadkiegészítő parancsnokság újabb igazolása kell ahhoz, hogy a múlt év szeptember 10-ike előtt kiállított utlevelekkel külföldre lehessen távozni. Ismétlem tehát, hogy azon utlevéltulajdonos férfiak, akik utleveleket a múlt év szeptember 10-ike előtt váltották ki és kiutazási vizum nélkül igyekeznek átjutni a határon, csak felesleges kellemetlenségnek teszik ki magukat és az ilyen irányú kísérletezések csak büntetéseket vonnak maguk után. — mondotta nyilatkozata végén a rendőrségi vezérfelügyelő.

KAMARA SZÍNHÁZ

Olcsó-helyáras hét:

Csütörtökön: A FELESÉG, Bókay János vigjátéka.

Szombaton: DALOL A NYÁR, Erdélyi Mihály operettje.

3 órakor: DALOL A NYÁR, operett.

Vasárnap 6-kor: A FELESÉG, Bókay-vigj.

6 órakor: ISTEN VELED, SZERÉLEM,

Rezes György operettje.

Levelet küldött Aradra Franco spanyol államfő

Egy aggódó aradi anyával tudatta, hogy fia, aki a nemzetiek oldalán küzdötte végig a spanyol polgárháborút, életben van és egészséges

A világpolitika nagy eseményei mindig és elmaradhatatlanul, kis egyéni sorsokat is ragadnak magukkal és egy-egy világpolitikai szenzációt a közönség talán már régen elfelejtett, amikor ez a szenzáció még mindig kiható van az egyén életére. Egy ilyen világpolitikai szenzáció-sorozatnak volt hőse a közelmúlt években Francisco Franco, a jelenlegi spanyol államfő, akinek neve az utóbbi időkben bizony ritkábban szerepel a lapokban: *Spanyolország kikerült a napi szenzációt szálító hadviselő államok sorából és a háborus arcvonal a Raina partjára és az angol partokra helyeződött át.*

A néhány évvel ezelőtti spanyol szenzáció aradi egyéni sorsot is ragadott magával és erről a sorsról, ennek alakulásáról ad most hirt egy Aradra érkezett levél, amelyet maga Francisco Franco, a spanyol államfő küldött Aradra és írt alá. Ennek a sorsnak egyes érdekesebb fejezetei a következők:

Egy aradi ifju — két hadjáratban

Madarász Jenő aradi szabómester jelenleg 21 esztendő fia, ifj. Madarász Jenő szintén részt vett a spanyol polgárháborúban, ifj. Madarász Jenő személyével már több ízben foglalkozott az aradi sajtó. Alig volt tízenhét esztendő, amikor az állomás közelében egymaga megélezte két megbokrosodott lovat, amelvek már-már halálos szerencsétlenséget idéztek elő. Ifj. Madarász Jenő már ekkor is nem mindennapi bátorságról tett tanúbizonyságot. Röviddel ezután történt, hogy kitört az olasz-abesszin háború és a vállalkozó szellemű fiatalember szüleitől búcsút vett, Afrikába utazott és önkéntesként résztvett az abesszin hadjáratban. A háború befejeztével ifj. Madarász Jenő egy ideig az európai országokat járta, hosszabb időt töltött Németországban, majd hazatért és innen csak a spanyol polgárháború kitörése után utazott el újból.

Szülei később kaptak értesítést tőle és ebben közölte, hogy önkéntesként harcolt Franco oldalán. A fiatalember a polgárháború befejezése után is gyakran küldött levelet szüleinek, a múlt év márciusa óta azonban a szülők gyermekeiktől semminemű értesítést sem kaptak. Utolsó levelében azt írta, hogy meg van elégedve helyzetével és a levélhez fényképet is mellékel.

Hónapok teltek el, anélkül, hogy ifj. Madarász Jenőtől levél érkezett volna Aradra. Szülei érthető módon aggódtak távolban levő gyermekükért és már-már azt hitték, hogy komoly baja történt. A múlt év decemberében Madarász Jenőné, a fju édesanyja elhatározta, hogy levelet ír azon ezred parancsnokának, ahol fia szolgálatot teljesített. Spanyolul azonban nem tudott és ekkor felkereste Szabó György volt aradi drogueria-tulajdonost, aki hosszabb időt töltött Argentínában, és akinek leánva: Szabó Györgvike tökéletesen beszél és ír spanyolul.

Elindul egy levél Aradvárosából...

Szabó Györgvike, aki egyébként diplomás tanítónő, vetette fel ezután azt az ötletet, hogy ne az ezredparancsnoknak, hanem magának Francónak, a spanyol államfőnek írjanak és tőle kérik felvilágosítást ifj. Madarász Jenő sorsáról. Szívhez szóló levél indult el Aradról Madridba és ebben a levélben Szabó Györgvike spanyol nyelven megkapó szavakkal vázolta az anyai szív aggódalmát, gyermeke iránt érzett féltő szeretetét.

Múlt év december másodikán ment el Aradról a levél. A hónapok teltek és a levélre nem érkezett válasz. A nyugtalan szülők ekkor újabb levél megírására kérték meg Szabó Györgvikét. A bucarestii spanyol követnek írtak levelet és őt kérték meg, hogy érdeklődjék Spanyolországban ifj. Madarász Jenő sorsáról.

A levélhez válaszbélyeget is mellékeltek. Néhány nap múlva válasz jött Bucarestből és a borítékban a levéllel együtt kihullott a válaszbélyeg is. A bucarestii spanyol követ közölte, hogy kötelességének tartja azt, hogy utbaigazítást adjon olyan szülőknek, akiknek gyermeke kész lett volna akár életét is feláldozni Spanyolországért. A válaszbélyeget tehát nem veheti igénybe. A levélben a spanyol követ azt a tanácsot adta, hogy forduljanak megkeresésükkel a madridi román követhoz, akinek minden bizonnyal alkalma lesz pontos adatokat szerezni ifj. Madarász Jenő sorsáról.

Már ennek az újabb levélnek elküldésére készültek, amikor tegnap pecsétetes, diszes borítékban levelet kézbesített ki a posta Madarász Jenő aradi szabómester címére. A spanyol nyelven írt levél Madridból érkezett. Ma-

A HABZÓ FOGPÉP

Madarász Jenőné a levéllel természetesen Szabó Györgvikéhez sietett, aki azonnal lefordította annak tartalmát.

A levél borítékján lévő pecsét elárulta, hogy a levél kitől származik. A pecsét szövege ugyanis közli, hogy a levél cenzuramentes, mert a levél Franco magántitkárságától származik. A levél szövege pedig a következő:

„Kedves Asszonyom!

Örömmel közlöm Önnek, hogy — magántitkárságom megállapítása szerinti — fia, ifj. Madarász Jenő életben van, egészséges és az ötödik hadtest nyolcadik zászlóaljánál teljesít szolgálatot.”

Az aláírás pedig: Francisco Franco.

A spanyol államfő tehát maga válaszolt az aggódó aradi anyának levelére.

Szabó Györgvike pedig Madarász Jenőné kérésére újabb spanyol nyelvű levelet írt: az anyának köszönetét azért, amiért hírül adták neki, hogy egyetlen fia él...

Még mindig komoly árvízveszedelmeket okoznak a megáradt folyók

Satumarét (Szatmár) és Calarasi egyrészt elöntötte a víz. — Rendkívül komolyan érinti Magyarországot az árvízveszély

Bucaresti. A Dunarea (Duna) vízének növekedése és a jégtorlaszok következtében a deltában számos falu víz alá került. Calarasi városának egy részét elöntötte a víz.

Satunare (Szatmár.) (Rador.) Tegnap délután Satunare (Szatmár) város határában a Somes (Szamos) jege zsalani kezdett és a környéken, amely pontosan egybeesik a belváros területével, jégtorlasz képződött, ami megakadályozta a megáradt víztömegek normális lefolyását. Ennek következtében

a Somes (Szamos) vize 24 óra alatt öt méterről 6 méter 60 centire emelkedett és elöntötte a balparton levő cigánytelepet, ahol husz kunyhót és kilenc rendes épületet sodort magával a megáradt folyó. Összesen negyven család maradt hajlék talánul, akiket sikerült ugyan a hullámokból kimenteni, de minden vagyonuk, ház felszerelésük és berendezésük odavesztett. Nem kímélte az áradat a jobbpartot sem, ahol víz alá került a vágóhíd és az ugynevezett zsidónegyed egy része is.

A hatóságok mindent megtettek a további árvízveszedelem elhárítására. Bucarestii jelentés szerint Tutova-megyében nagy károkat okoznak az áradások. A Duna nő Tulceánál. Galatii jelentés szerint az ár több helyen áttörte a bratesi gátat. Több, mint husz hektárnyi búzával bevetett területet elöntött a víz. Covorul megye más részein a víz kezd visszavonulni a mederbe.

Bucarestiből jelenti a rádió: Brailánál a Dunarea (Duna) jegét teljesen eltakarították. Megjelentek a dunareai (Duna) kikötőkben és az Aldunán az uszályok és berakodó hajók munkásai, egyelőre legtöbb kikötőben Németországnak szánt exportáruk berakodása folyik, az első hajórakomány szombaton indul el a Dunarean (Duna) észak felé.

Általában a dunai vízállás magas, de a belső szállítási forgalom már a mai napon kezdetét veszti.

Budapest. Magyarországon ismét fokozódott az árvízveszély. A megáradt Zagyva hatvan egyes részeit elöntötte és víz alá került a hatvani cukorgyár áruháza, a kár azonban jelentéktelen, mert az alacsonyabban fekvő raktárakból idejekorán elszállították a cukrot és mindössze néhány mázsa répat sodort el az áradat.

Borsodmegyében valamennyi folyó és patak kiáradt. Miskolcon tegnap délelőtt vált fenyegetővé a helyzet. A Sajó vize behatolt a külvárosba és egyrészt elöntötte. A Hernád végig kiöntött. Hidasnémeti és Szikszó teljesen el vannak vágva a külvilágtól. Szikszó egy részét ki kellett üríteni.

Veszedelemes a helyzet Győrnél is. Komárom egész környéke víz alá került.

Ipolyban az Ipoly folyó két uccát elöntött.

Boncos Miklós államtitkár árvízvédelmi kommandóbiztos tegnap délután beszámolót adott a helyzetről és kijelentette, hogy

az árvízveszély rendkívül komolyan érinti az országot: az árvíz valószínűsíti a háborúnak kell tekinteni, de reméli, hogy minden nehézség ellenére az évi termés biztosítható lesz.

FORUM FILMSZÍNHÁZ.

Telefon 20 10.

Ma, a szoron legkacagtatóbb vig átka:

STAN és BRAN

Az isteni repülők

FOX hirdó a legújabb háborús eseményekkel és színes MICKEY MOUSE pótmiscr. — Előadások 5. 7-15 és 9-30 (rakor. — 3 órakor matiné olcsó helyárakkal.

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-61. Szerkesztőség: ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Szerkesztőség és kiadóhivatalai
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre 840 lei Negyedévre 210 lei
Félévre 420 Egy hónapra 70

Vihar a világűrben

*

Az írógép mágnesként vonzza az embert... A be-tákarok szinte magától vágódnak a hengerre, a témák a szó szoros értelmében a levegőben röpködnek do-mennyire röpködnek... Mágneses vonzóerővel, dele-lés vágatással szelik az éter hullámai a széles világ-űrön keresztül. Rendkívül idők — rendkívül eseme-nyek. De ez talán nem is csoda: az emberek talpiz vasban, gázmaszakkal hátukon, fegyverrel kezükben és repülőgéppel a fejük fölött küzdözgetik egymásra a halált, — az elemek is megirigyelhetik e kockázatos játékot és hol pusztító, dermedt hóviharral, hol meg-állíthatatlan, mindent elsöpítő árvízzel, hol nedig ui-szerű természeti tűneménnyel, mágneses tornádóval bizonyítják be az emberek fölötti hatalmukat.

Az Északi Fény ragyogása még ott tündöklött a csillagászok ámuló szemét előtt — hiszen a világnak olyan részén tűnt fel, ahol eddig nem volt látható — máris újabb meglepetéssel szolgált a tudós vagy tu-datlan világnak. A rádiók elnémultak, a dróttalan táv-írók felmondtak a szolgálatot, a távolbányomó készü-lékek billentyűi tehetetlenül meredtek a levegőbe — a napfoltokon keletkezett vihar mágneses erővel té-tlenségre kárhoztatta az emberi agy összes bámulatra-mító találmányát s hiába kíséreltek meg bármit, a dele-es tornádó volt az út. Az öt óra alatt, amíg a vihar éreztette hatását nem keltet szárnyra báborus győzelmei hírei, nem számoltak be újabb és újabb repülő-hőstőltről a hadviselő felek, hiába süttözték, kiáltották bele a mikrofonba, bemozdok, szalók mód-jára, a gondosan megszerkesztett propagandaanyagot. Nem sülyedt el haló, nem zuhant le a repülőgép, va-gy ha le is zuhant, el is sülyedt, senki sem tudhatott ró-la, mert a dele-es vihar elnémította az éterháborút! Valaki azt mondta, hogy azért olvashatnak fel minden propaganda hírt rádióban, mert az éter türelmes, mint a nanir. Nos, a levegőtenger megmutatta, hogy türel-me véges, de mennyire az és most izelítőt adott ere-jéből.

Ehred, emberiség: léteznek még erők, melyek felveszik a versenyt tudásoddal, hiszen egyetlen vá-raiban vihar pompás alkotásaidat semmisíti meg.

A mágneses vihar, a mágneses torpedó, a dele-es akna rányomja bélyegét a mai kökre: MÁGNESKOR... (bér—)

-- IDŐJÓSLAT. Csökkenő, később növekvő leg-nyomás, változó felhőzet, mérsékelt szél, kevés eső, reggel köd.

-- H. Carol király uralkodásának 10 éves jubi-leuma jegyében rendezik meg az idei „Bucuresti-i hó-nap”-ot. Bucurestiből jelentik: Az ezévi „Bucuresti-i hónap” Ofelsége H. Carol király uralkodásának 10 éves jubileuma jegyében fog lefolyni. Az elmúlt évben a „Munka és jókedv” alakulat által épített nagy ki-állítási csarnokban hatalmas méretű kiállítást rendez-nek, amelyen bemutatásra kerül az államéletben az utolsó 10 év folyamán elért minden eredmény és új-tás.

-- A törvényhozás munkája. Bucurestiből jelen-tik: A kamara me. ülésén Silviu Dragomir dr. minisz-ter több törvénytervezetet terjesztett elő meghitele-zésekre vonatkozóan. Ezután Brudariu, majd Marines-cu és Pascu beszéltek, a szenátus ülésén pedig Nis-tor miniszter terjesztett elő meghitelezésekre vonat-kozó törvényjavaslatokat. Agărbiceanu elnök közölte, hogy hozzájárul több szenátor által kért szabadsághoz.

-- Az angol légihaderő újabb veszteségei. Lon-donból jelentik: A légügyi minisztérium újabb 65 nev-ből álló listát hozott nyilvánosságra, mely az angol lé-gihaderő elesett, vagy megsebesült tisztjeit és legény-ségét tartalmazza. (Rador).

-- Nyílt tengeren kivégezték Irak pénzügyminiszteré-nek gyilkosát. Bagdadból jelentik: Szerdán hainalban, sok ezer ember jelenlétében végezték ki Irak pénzügy-miniszterének gyilkosát. Az akasztás az egyik uccán történt és a börtöntől órákig hagyták a bitófán. (Ra-dor).

-- FELFÜGGESZTETTÉK TANÁRI ÁLLÁSÁTÓL MADGEARU VIRGILL. Bucurestiből jelentik: Virgil Madgearu, a bucuresti-i kereskedelmi akadémia ta-nárát, akit kényszerlakbolyra állítottak a hatóságok, fel-függesztették állásától.

-- A prefektus fogadónapja. A megyei prefektura közli, hogy Iuliu Ionescu dr. közigazgatási vezérjel-ügyelő, Arad megye prefektusa a közönség számára minden kedden és pénteken tart fogadóórákat, délelőtti 11—fél 2 óráig. Felkéri a közönséget, hogy csakis a megjelölt napokban és időpontban jelentkezzen ki-hallgatáson, mert a munkatorlódás miatt a prefektus semmilyen körülmények között nem fogadhat magán-ügyben.

-- HABSBURG FÉLIX HERCEG ÉS SZÉCHÉ-NYI GRÓFNŐ ELJEGYZÉSE. Washingtonból jelen-tik: Félix Habsburg herceg, néhai Habsburg Károly harmadik fia, tegnap eljegyezte gróf Széchenyi László, volt washingtoni magyar követ és felesége Wanderbilt Gladys leányát, Sylvíát.

-- A „Mauretania” útja Ausztrália felé. Panama. A Mauretania szerdán 8 óra 55 perckor elhagyta Balboa kikötőjét és utban van Ausztrália felé.

-- Meghalt Gál Jenő dr., volt magyar országgyű-lési képviselő. Budapestről jelentik: Gál Jenő dr. ügy-véd, volt országgyűlési képviselő kedde virradó éj-szaka 68 éves korában, szívszélhűdés következtében elhunyt. Gál Jenő álmában érte a halál. Gál Jenő dr. hosszú ideig nagy szerepet játszott a politikai életben, de az utóbbi években teljesen visszavonult a políti-kától.

-- Április 5-re tüzték ki Max Amschnitt lelleb-bezésének tárgyalását. Bucurestiből jelentik: Max Au-schnitt ügyének fellebbezésének tárgyalását április 5-re tüzték ki.

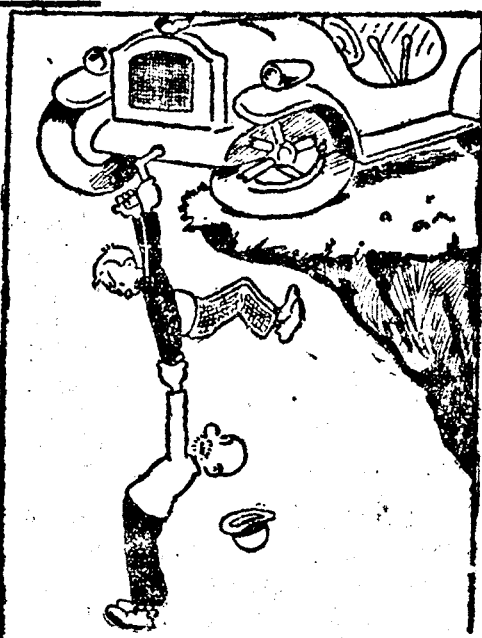
-- Harry Piel nem harcol Németország ellen. Ber-linből jelentik: Harry Piel, az ismertnévű filmszínész megátfolta azokat a külföldön elterjedt híreket, hogy főhadnagyként belépett a francia hadseregbe és a ve-zérkar egyik kémosztályának főnöke lett. Harry Piel ezzel kapcsolatban a következőket mondotta: Mint minden becsületes német, inkább látszom a legszeré-nyebb szerepet a vezér mellett, mint a legfényesebbet Németország elhiségeinél.

-- Elkészül a bagdad—mossuli vasútvonal. Kairó-ból jelentik: Rövidesen elkészül a bagdad—mossuli vasúti vonal, amely úgy katonai szempontból, mint gazdaságilag rendkívül nagy fontossággal bír.

O csó narancs grapefruit érkezett Kohn József, luteránus templommal szemben

-- Giurescu propagandaügyi miniszter gondoskod-ni kíván az öreg újságírókról. Bucurestiből jelentik: Tegnap este 7 órakor Giurescu propagandaügyi minisz-ter, Al. Rădulescu vezértilkar kíséretében felkereste a bucuresti-i újságírók szindikátusának otthonát. Giu-rescu miniszter beszédet tartott és ezeket mondotta: „Nagyrabecsülöm a sajtót és mindazokat, akik a sajtó szolgálatában állanak, mivel bennük a nagyközönség itélőszékét látom és azt a szervezetet, amely tanácsot-kat tud adni. Ennek a sajtónak azonban a közösség céljait kell szolgálnia és semmiféle személyes, csoport, vagy osztályérdeket nem vehet tekintetbe, hanem kizárólag a nemzet és az Uralkodó szolgálatában áll-lat. Engem is erősen foglalkoztat az újságírók mez-szervezésének kérdése. Ennek minél előbb meg kell történnie s már tanulmányozok is egy ily értelmű ja-vaslatot. Akik a szerkesztőségek és nyomdák szolgál-tában megöregedtek azoknak biztosítani kell nyug-díjukat”. Giurescu miniszter ezután barátságosan elbe-szélgetett az újságírókkal és megígérte, hogy a szindi-kátusnak minden lehető segítséget meg fog adni.

Zsarolás

-- Öregem, engedje el a kabátomat, külön-ben én engedem el az autót...

-- Andrei Popovici repülőparancsnok, szenátor előadása Aradon. Az „Astra” kulturális egyesület és az ARPA aradi tagozatának rendezésében tartja meg érdekes előadást Andrei Popovici repülőparancs-nok, szenátor, „D'Annunzio, a repülő” címen. A nagy érdeklődéssel várt előadást, amelyet a romániai pol-gári repülés egyik legképzettebb vezető embere tart meg, általános érdeklődés előzi meg. Az előadást va-sárnap, az aradi Kulturpalota nagytermében március 31-én, délután öt órakor tartják meg.

A „hustalan nap” aradi premierje

Elmult az első hustalan nap Aradon: A hentesek nem nyitották ki üzleteiket, az élelmiszerüzletek, fűszerek leakasztották a kolbászsrudakat és a pá-coolt okladasakat — helyükbe illesztették a táblát: „Szerdán és pénteken nem szolgálunk huszművel!” — a vendéglősök pedig rendkívül baromfi-véren-g-zést végeztek, — a kegyelmi rendelet nem vonatko-zik a csirkékre, rucákra, libákra. A bodegákban a konok husevők libamáját és füstölt libamellet uszon-názták és nagy forgalom volt halállelkben is, mert a halat is meg szabad enni a két tálni napon.

Az első hustalan napot várakozáson felül, vidá-man fogadták a — fogyasztók. A kedélyeskedők ne-hány hustalan viccel szórakoztatták az elégedetlen-kedőket s miközben vidáman csengett a tejesköcsög, a kitűnő Bácsérchy mester tanait idézték.

Hogyan fogadják az első hustalan napot az ér-dekeltek?

A MÉSZÁROS — a kérdésre gyanakvóan néz: nem viccelnek-e vele? Nem felel, hanem ceruzát vesz elő és számol: A legközelebbi hónap április. Áprilisban 30 nap van. Ebből 4 nap vasárnap, 3 hi-vatalos ünnep, amiközben az üzletek zárva. Áprilisban 8 hustalmai nap van. Összesen 15 napon, tehát egy fél hónapig „pihen” a mészárosbárd.

A BODEGÁS elmondja: Az első hustalan napon nagyon sokan megelégedtek arról, hogy elkövet-kezett a huszfogyasztási tilalom első napja. Egyesek vásárlás nélkül távoztak, mások savanyú arccal it-ták az aludttejet. Mások pedig harsány jókedvvel rendelték és örvendezve állapították meg, hogy vé-ge a kisérletsnek: a gyomorsav, közsvény, stb... a rendelkezés betartását szigorúan ellenőrzik és ezzel kapcsolatban akarattalanul is vigyáznak az egészségre.

A VENDÉGLŐS váhat von: „Nekem mindegy” mondja — „mert az ételapon szárnyashus különböző változatban kielégítheti mindazokat, akik husra vágy-nak. Sokan észre sem vették, hogy a „hustalan nap” bemutatóját tartottuk.

Az első hustalan nap Aradon tehát kitűnősebb lelki — avagy testi megrázkódást nélkül folyt le. Kihágás nyilvánosan nem fordult elő — jelenteg még a „zug-ivók” mintájára alakult meg a „zug-evők”-szektája...

-- Thyssen Franciaországba érkezett. Párisból Je-mentik: A Havas távirati iroda jelenti: Thyssen német nagyparas, aki eddig Svájcban tartózkodott, tegnap Franciaországba érkezett. Mint ismeretes, Thyssen legutóbb levelet intézett egy argentinai újsághoz és ebben leszögezte, hogy Németország ezt a háborút el fogja veszíteni és emlékeztette a német nemzetet szocialisták vezéréit arra, hogy ő volt az, aki kijelentet-te, hogy bármit kezdenek is, a háboruban Németor-szág csak vesztes lehet.

-- Euwe dr. győzött a Maróczy-emlékverseny má-sodik fordulóján. Budapestről jelentik: A Maróczy emlékére rendezett nemzetközi sakkverseny második fordulójában Euwe dr. győzött Szabó László, Widmar dr., Balla, Barcza és Réthv ellen.

-- Mäki finn világrekorder győzelme Amerikában. Csiágóból jelentik: Mäki finn világrekorder 3 mé-t, földes távban 14.09 perc alatt fölényesen győzött De-kard, az ismertnévű amerikai hosszútávúzó felett. (Rador).

-- Ismét megindult Aradon keresztül a nemzetkö-zi légitörlem. Március 27-től, szerdától kezdve a magyar MALERT és a német Deutsche Lufthansa is-mét megkezdte a rendszeres légiúrat lebonyolítását Bucuresti—Arad—Budapest—Berlin között. A repülő-gépek másodnaponként fordulnak, vagyis Bucurestiből indul hétfőn, szerdán és pénteken, míg Berlinből ked-den, csütörtökön és szombaton térnek vissza a repü-lőgépek. Bucurestiből reggel 8.10 órakor indul a repü-lőgép, amely 10.20 órakor érkezik Aradra, ahonnan 10.40 órakor folytatja útját Budapestre, ahová 10.50 órakor (középeurópai időszámítás) érkezik. A német fővárosból reggel 8 órakor indul a repülőgép, amely 14.30 órakor érkezik Aradra, ahonnan 14.50 órakor folytatja útját és 16.55 órakor érkezik Bucurestibe.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A CFR csak az olyan kéréseket ismeri el vagonigényléseknek, amelyekhez mellékelik a fuvarlevelet

Az ellátási kormánybiztosság közleménye

Az ellátási kormánybiztosság legutóbbi behatárolt foglalkozott mindazokkal a közbenjárásokkal és panaszokkal, amelyeket a különböző megyei és városi vezetőségek terjesztettek elő. Mint ismeretes, ilyen panasz Aradról is érkezett amiatt, hogy a vasut nem bocsát elegendő mennyiségű vagon az érdekelt fa-termelők és fatereskedők rendelkezésére és ezért Arad fával való ellátása nehézségekbe ütközik.

Az ellátási kormánybiztosság a közbenjárásra a CFR vezérigazgatóságától azt a vá-

laszt kapta, hogy a vasut igyekszik kielégíteni a vagonigényléseket, és ha késések mutatkoznak, ez bizonyos mértékben annak tudható be, hogy a termelők és kereskedők nem veszik figyelembe a CFR egyik legutóbbi rendeletét, a melynek értelmében vagonigénylésnek csak azokat a kéréseket minősítik, amelyekhez a fuvarlevelet is csatolják, így tehát csak az ilyen kéréseknek tehetnek eleget. Az ellátási kormánybiztosság erre való tekintettel felhívja a fenti szabály megtartására az érdekelteket.

Az UGIR közli:

Nem hosszabbítják meg a március 4-iki törvény alapján elkészítendő kimutatások benyújtási határidejét

Rövidesen megjelenik a törvény végrehajtási utasítása

Az UGIR aradi tagozata — amelynek Mateescu Stefan az elnöke és Iovita Andrei a titkára, — beadvánnyal fordult a nemzetgazdasági minisztériumhoz, amelytől azt kérte, hogy hosszabbítsa meg a március 4-iki új ellenőrzési törvény 12. és 20. szakasza által előírt kimutatások benyújtási határidejét, a melytől legutóbb március 31-én állapították meg. Az említett szakaszok értelmében a nagyipari vállalatok kimutatást kell készítenek nyersanyagszükségletükről. Ezenkívül pedig ugyancsak a nagyipari vállalatok, de a nagykereskedők is kötelesek kimutatást készíteni a bármilyen formában birtokukban lévő árukészletekről és azok beszerzési áairól, valamint mindazokról a képviselésekről, ame-

lyekkel rendelkeznek.

Az említett közbenjárásra most érkezett meg Aradra a válasz és ebben a minisztérium közli, hogy a kérésnek nem tehet eleget és a fenti határidőt nem hosszabbíthatja meg. Így tehát az érdekeltek legkésőbb március 31-ig bezárólag kötelesek benyújtani az említett kimutatásokat.

Az UGIR központja válaszában azt is közli, hogy a március 4-iki törvény végrehajtási utasítása, amely a kimutatások kitöltésére vonatkozóan is részletes utmutatásokat tartalmaz, már a legközelebb megjelenik a Monitorul Oficialban. A kimutatásokban egvébként a március 20-iki helyzetet kell feltüntetni ugyan csak az UGIR központjának közlése szerint.

Rendelkezés az április elsején életbelépő új fogyasztási illetékek alkalmazásáról

A minisztérium utasítással a petrolium- és vastermékek, valamint a cement után fizetendő magasabb fogyasztási illetékekről

A pénzügyminisztérium 563.274—1940. sz. alatt körrendeletet intézett az egyes kivétési pénzügyigazgatóságokhoz és ebben a rendeletben közölte, hogy 1490. április elsejei hatállyal életbelép többek között az a törvény is, amely a petroliumtermékekre, a cementre és egyes fémárukra új fogyasztási illetékeket állapít meg. A törvény értelmében a fogyasztási illetékeket a következőképpen emelik:

Petroleumtermékek: Gazolin és a 0.785-ig terjedő sűrűségű benzin kg.-ja után 7.50 lei. Finomított vagy párolt petrolium, amelyet nem világítási célokra használnak fel, kg.-ja után 2 lei. Motorin (0.831—0.900-ig terjedő sűrűséggel) kg.-ja után 2 lei. Pakura (máradék) kg.-ja után 0.35 lei. Bármilyen más különleges fűtőanyag, melynek sűrűsége plus 15 fok Celsiusnál legalább 0.870 és amelyet fűtőtestekhez, gőzkazánokhoz, stb. használnak, kilogrammonként 0.60 lei. A 0.901—0.980 sűrűségű ásványi olajok kilogramja után 15 lei.

Cement: A cement után fizetendő fogyasztási illetéket kilogrammonként 0.50 leire emelik.

Fémipari termékek: Hengerelt vas (a mely az 1034 és 1035—1043 vámtételekben szerepel (drót, kereskedelmi vas, vasbeton kg.-ként 0.90 lei. Vasúti, villamos sínek, vastráverek, vagyis mindazok a cikkek, amelyek az 1044—1048 vámtételekben szerepelnek kg.-ként 0.95 lei. Hengerelt vaslemez, amelyek az 1049 vámtételben szerepelnek, vastagság szerint: 2—5 milliméterig vagy ezen felül kg.-ként 1.30, 2 milliméteren alul 0.7 milliméterig 1.30 és 0.7 milliméteren alul 1.30 lei. Festett, galvanizált hengerelt vas, amely az 1050—1054 vámtételek alatt szerepel 1.30 lei kilogrammonként. Öntött vas csövek, amelyek az 1077—1079 vámtétel alatt szerepelnek: azon csövek esetében, amelyek falvastagsága 12

mm. vagy ezenfelül 0.80 lei kilogrammonként, 12 milliméteres falvastagságon alul 0.90 lei kilogrammonként. Hengerelt vascsövek, amelyek az 1080—1082 vámtételek alatt szerepelnek, kilogrammonként 2.20 lei. Egészségügyi célra felhasznált, esetleg zománczott öntött vascsövek, amelyek az 1089 vámtétel alatt szerepelnek, kg.-ként 2.20 lei. Öntött vasüstök, kályhák, amelyek az 1093 vámtétel alatt szerepelnek, kg.-ként 1.80 lei. Radiátorok, amelyek az 1094 vámtétel alatt szerepelnek, öntöttvasból kg.-ként 1.80 lei, kovácsolt vasból 3.50 lei. Azon importált áruk esetében, amelyek az 1095—1138, 1190—1221 és 1230—1323 vámtételek alá tartoznak, abban az esetben, ha összetételükben vas vagy acél is van, kilogrammonként 1.10 lei fogyasztási illeték fizetendő.

A rendelet ezután utasítja a pénzügyigazgatóságokat, hogy április elsejei hatállyal gondoskodjanak arról, hogy mindazok a termékek, amelyek a fenti árukat előállító gyárakból kikerülnek, már az új illetékekkel megadózva jussanak forgalomba.

= EGYSÉGES CIPÓTÍPUS OLASZORSZÁGBAN. Rómából jelentik: A belső szükségletnek egységesítése érdekében kezdett akciót a ruházati cikkekre is kiterjesztik. Ennek a folyamatnak a következménye, hogy a cipőtípusokat is egységesítik és egyetlen cipőtípusra készítését engedélyezik, amelynek árát maximálják. Ugy a cipészeket, mint a cipőgyárakat felszólították, hogy június 1-ikéig a kereskedők részére megfelelő mennyiséget bocsássanak rendelkezésre az előírt cipőtípusból.

= Kivonták a szikvizet a közszükségleti cikkek sorából. A Monitorul Oficial március 25-iki száma közli a nemzetgazdasági miniszter azon rendelkezését, amelynek értelmében a szikvizet kivonták a közszükségleti cikkek sorából.

Szombaton Bucurestibe érkezik Andres jugoszláv kereskedelmi miniszter

Andres jugoszláv kereskedelmi miniszter szombaton Bucurestibe érkezik. A jugoszláv miniszter megbeszéléseket folytat majd Cristu külkereskedelmi miniszterrel a román—jugoszláv árucseréről és résztvesz a román—jugoszláv kereskedelmi kamara alakuló ülésén.

Németország, Anglia és Olaszország legjobb vevői Romániának

Óriási arányokban növekszik az ország kivitele

Bucuresti. A külkereskedelmi minisztérium most jött közbe hivatalos kimutatását az ország januári havi kereskedelmi forgalmáról. Ami a kivitt ill. ebből kiderül, hogy a romániai export jelen vezető helyen Németország áll, 748 millió 614 ezer leivel. Az elmúlt év januárjában a német vásárlások értéke 480 millió 545 ezer lei volt. Anglia nem sokkal marad el Németország mellett. Januárban Angliába 718 millió 859 ezer lei értékű árut szállítottunk, tehát mindössze 31 millióval kevesebbet, mint a Harmadik Birodalomba. Az olaszországi export 429 millió 268 ezer lei lett ki, míg a Franciaországba küldött áruk értéke 132 millió 141 ezer lei volt. Málta és gibraltári exportunk 2 millióról 9 millió 320 ezer leire növekedett januárban. Francia Marokkóban ebben a hónapban 20 millió 953 ezer lei értékű árut küldöttünk. Az elmúlt esztendő hasonló időszakában ez az exporttétel mindössze 9 millió 387 ezer lei képviselt. Tuniszi kivittünk 1939 januárjában 7 millió 361 ezer leiről a folyó év első hónapjában 46 millió 648 ezer leire szökött fel. Végül pedig palesztinai exportunk 63 millió 259 ezer lei volt, míg Szíriába 10 millió 60 ezer lei értékű árut szállítottunk.

= Nyugodt a gabonapiac. A gabonapiac nyugodt volt. Az árak alig változtak. Constantában a gabona ára szilárd volt.

= A különleges behozatali bizottság ülése. Bucuresti. A külkereskedelmi minisztériumban a különleges behozatali bizottság ülésezett Petre Logadi elnöke alatt. A behozatali engedélyekkel kapcsolatos ügyeket intézték el.

= Orosz-perzsa kereskedelmi egyezményt írtak alá. Teheránból jelentik: Az iráni külügyminiszter és az orosz nagykövet orosz-perzsa kereskedelmi egyezményt írtak alá.

= MINDEN VÁLLALAT KÖTELES KÖNYVET FELFEKTETNI AZ ALKALMAZOTTI FIZETÉSEK RÖL. A munkaügyi minisztérium 74.404—1940. szám alatt rendeletet adott ki, amelyben közli, hogy a min. máris munkabérek megállapításáról szóló törvény végrehajtási utasításának értelmében az összes magánvállalatok kötelesek 1939. november elsejéig visszamenőleg fizetési listákat illetve az alkalmazotti fizetésekről könyveket fektetni. Az erre vonatkozó ellenőrzéseket a munkafelügyelőségek rövidesen megkezdik.

= Februárban hatmillió leinél nagyobb összeg folyt be a kereskedőkre kirótt büntetésekből. Bucurestiből jelentik: Most tették közzé az a kimutatást, amelyből kitűnik, hogy a spekulatív törvény alapján február hónapban a kereskedőkre kirótt büntetés tartományonként mennyit tesznek ki. A legtöbb bírságot a fővárosban vetették ki, összesen 2 millió 315 ezer 195 lei értékben. Timis (Temes)-tartományban a kereskedőket ebben a hónapban 1 millió 705 ezer 216 lei bírsággal sújtották. Az egész országban ez az összeg 6 millió 363 ezer 323 lei.

= KÉTMILLIÓ FÖNTO ANGOL HITEL SPANYOLORSZÁGNAK. Londonból jelentik: Most hozták nyilvánosságra az angol-spanyol egyezmény szövegét. Az egyezmény szerint az angol kormány Spanyolország számára kétféle forint nyújt. (Rador)

= A nyilvános fürdők jegyei után fizetendő repülőbélyegilleték. A nemzeti légügyi alap pénztára a következő határozatot hozta a nyilvános fürdők jegyei után fizetendő repülőbélyegilletékekkel kapcsolatban: az 5—19 leig terjedő jegyek után 1 leu, a 20—200 leig 2 lei, a 200 lein felül jegyek után 5 lei repülőbélyegilleték fizetendő. Azok, akik a nyilvános fürdőkben hűfét bérelnék, a 19 leit meghaladó fogyasztás esetében fizetési jegyzéket kötelesek kiadni, amelyre a következő összegű repülőbélyegeket alkalmaznak: 20—90 leig terjedő fogyasztás esetében 1 leu, 100—1000 leig terjedő fogyasztás esetében 2 lei.

= A TEJTERMÉKEK KICSINYBENI ELADÁSÁNAK KÜLÖN 8 SZÁZÁLEK HASZON SZÁMITHATÓ. A nemzetgazdasági minisztérium 152.084—1940. szám alatt rendelkezést adott ki, amely az üzérkedés leküzdéséről szóló törvény 5. szakaszára való hivatkozással a tejtermékek kicsinybeni eladása esetében — ezek romlandóságára való tekintettel — engedélyt ad arra, hogy a törvényesen megállapított haszon felül még 8 százalékos hasznot számíthasson.

Legújabb jelentéseink:

Rómába utazott a magyar légihaderő főparancsnoka

Budapest. (Rador.) A magyar légihaderő parancsnoka vezérkari főnöke és a budapesti olasz légügyi attasé társaságában szerda reggel Rómába utazott. A Stefani-iroda jelentése szerint a látogatásnak az a célja, hogy Pricolo tábornok, olasz légügyi államtitkárnak átadják a magyar érdemrend nagykeresztjét, amelyet a magyar kormány az olasz és a magyar légihaderő együttműködése terén kifejtett érdemeiért adományozott.

Berlin. (Rador.) A Berliner Börsenzeitung foglalkozik Délkelet-Európa helyzetével és be-

hatóan ír Teleki gróf magyar miniszterelnök olaszországi látogatásáról. A német lap rávilágít azokra a határozott szavakra, amelyek Rómában hangzottak el és amelyek hideg zuhanvként hatottak a nyugati hatalmakra, amelyek megkísérelték, hogy Délkelet-Európát saját ügyüknek nyerjék meg. A Nachtausgabe azt írja, hogy Mussolini és a magyar kormány elnök között folytatott tanácskozások eredménye, hogy Németország, Olaszország és Magyarország elvben teljesen egyetértenek abban, hogy fenntartsák a békét a Dunavölgyében és a Balkánon.

Mégis Berlinbe látogat Molotov?

Róma. (Rador.) A Havas-iroda jelentése szerint annak ellenére, hogy megcáfolták Molotov közeljövőben történő berlini látogatását,

az olasz lapok mégis foglalkoznak ennek az utazásnak a lehetőségével, amit mindennek ellenére nem tartanak kizártnak.

Franciaország követivel tanácskozik Reynaud kormányelnök

Páris. (Rador.) A fontosabb francia diplomáciai képviselőket a közeljövőben Párisba rendelik, hogy tanácskozást folytathassanak Reynaud miniszterelnök és külügyminiszter-

rel. Először a római és a brüsszeli francia nagykövet tér vissza rövid tartózkodásra. Corbin már szombaton járt Párisban.

Lemondott és újra megalakult a finn kormány

Helsinki. (Rador.) A finn kormány a parlamenti ülésen benyújtotta lemondását. Ritti miniszterelnök már meg is alakította az új kormányt. Az új külügyminiszter Witting, az igazságügyminiszter Lehtonen, belügyminiszter, báró Born, népjóléti miniszter Tanner, nemzetnevelési miniszter Walden vezérőrnagy és pénzügyminiszter Bakkala.

Az új kormány kilenc minisztere tagja az or-

szággyűlésnek. A legfőbb miniszter azonban nem pártmber. Közülük négyen szocialisták. Witting, az új külügyminiszter 61 éves és a tengerkutató intézetnek volt hosszabb időn keresztül az igazgatója, 1931-ben a Swinhufvud-kormány közlekedés- és munkügyi minisztere volt, majd később 1936-ig helyettes pénzügyminisztere és külügyminisztere volt a kormánynak. Walden vezérőrnagy, aki 62 éves, tagja volt a moszkvai békaküldetésnek.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, MÁRCIUS 28.

Bucuresti. Radio-Romania. 12: Időjelzés, vízállásijelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10: Nyitányok és prelúdiumok operákból. 13: Könyv zene lemezek. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: Rádiózenekar. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. 15: Különböző közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Tudományos krónika. 19.17: Gyermekkönyvek lemezekről. 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti. Radio-Romania. 20.05: Gheorghe Oprescu tanár előadása a román festészetéről. 20.20: Strauss: Amit a bécsi erdő mesél. Lemezről. 20.35: Em. Ciomag ismerteti a szimfonikus hangverseny műsorát. 20.45: Hírek. 21: A Filharmonica szimfonikus zenekar hangversenye. 21.45: Hírek, sportközlemények. 22: A zene folytatása. 23.15: Szentimentális zene lemezek. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, hírek, közlemények, hanglemezek, éter. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: Eberhardt Károly zongorázik. 13.40: Hírek. 13.55: Hetényi Kálmán énekel zongorakísérettel. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásijelentés. 14.30: Rácz Zsiga cigányzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Ruszín előadás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Kertészeti időszerű tanácsadó. 18.45: Melles Béla zenekara. 19.30: Berlini hírek. 20.15: Hírek. 20.25: A debreceni lunatikus. Vándor történet nyolc hangképből. 22.05: Szokolczy Riegler Ernő orgoná. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Szántó Gyula énekel. Csorba Gyula cigányzenekara muzsikál. 24: Hírek német, olasz, angol, francia és esperantó nyelven. 0.25: Magyar és külföldi tánclemezek.

Budapest II. 17.15: Filmdalok és táncszámok hanglemezeiről. 18.15: Szabó Kálmán magyar zongorázik. 19.45: Angol nyelvoktatás. 20.30: Varga Klára énekel zongorakísérettel. 21: Hírek. 21.25: A rádió szalonzenekara. 22.20: Védekezés a kigyóméreg ellen. Klobisiczky Dénes dr. egyetemi magántanár előadása. 22.50: Időjárásjelentés.

J. KREBSZ

Tavaszi ruhákat, kabátokat legszebben, legolcsóbban fest, mos, vegyileg tisztít. — Zománccfényű gallérokat készít. TELEP: Bul. Reg. Ferd. 51. Flórküzet: Eminescu 1.

APROHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetést az előre fizetendő

ALKALMAZÁST KERES

Német—magyar perfekt gyorsíró-levelező, sokéves gyakorlattal állást keres. Megkeresések „Német—magyar” jellegre a kiadóba kéretnek. 1527

Gyermekszerező, intelligens zsidó leány, perfekt román, magyar nyelvtudással, gyermekek mellé ajánkozik. Weiss Regina, Str. Minervei 42. 1526

Perfekt deutsch—ungarischer Korrespondent, versiert in allen Büroarbeiten, mit langjähriger Auslandspraxis empfiehlt sich, auch für Stundenarbeiten, oder Aushilfe. Adresse in der Redaktion. 1525

ALKALMAZÁST NYER

Jólfizető mindenek bejárónót keresek azonnalra. Mandl Árpád, Str. Eminescu 15. 1541

Azonnali belépésre keresek megbízható mindenek szobaleányt. Cim a kiadóban. 1531

Főzötudó mindenek keres kétféle csatlód azonnalra, vagy elcséjére. Cim: Str. 29 Decembrie No. 14. emelet. 1522

Egy házasternpár keresetnek. Bul. Reg. Ferdinand 58. 1543

Helyi ügynököket keres

Ardeal minden járási székhelyén gyár vállalat, háziparhoz szükséges új cikkeknek bevezetéséhez és eladásához.

Hölgyek előnyben!

Ajánlatok re erenciák feladásával „Régi vállalat” jelegre a kiadóba küldendők

Futóst felvesszünk, biciklivel. Cim a kiadóban.

Tavaszi kabátokat, ruhákat legszebben fest, tisztít

Uziel: Strada Eminescu 3., Arad.

Kétszobás, összkomfortos, jóbeosztású lakás új magánháza, a Gloria-pályán melletti kiadó. Bővebbet: Bul. Carol 68. 1461

3 és 4 szobás, összkomfortos lakások kiadó május 1-re, vagy azonnalra. Bul. Carol 37. 1036

Bérbevennék

május 1-re 4-5 szobás magánházat, lehetőleg központban. — Cimeket a kiadóhivatalba. 1534

Uri magánház: 3 szoba, hall, stb., összkomfort. május 1-re kiadó. Érdeklődni: Str. Ep. Ciorogariu 14. 11—1-ig 1038

Belvárosi 3 szobás,

fürdőszobás lakás májusra nagyon olcsón kiadó. Cim a kiadóban. 1037

Kétszobás, magasföldszinti lakás, fürdőszobával május 1-re kiadó. Str. Consistorului 11.

HOSZPODÁR

Uziel: Strada Eminescu 3., Arad.

Uzem: Strada Stroiescu 13.

LAKÁS

2 és 3 szobás, összkomfortos lakás május 1-re kiadó. Str. Stroiescu No. 12. 1535

Villában kétszobás lakás, elő- és fürdőszobával azonnal kiadó. Str. Cuza Vodă 39. 1533

Kétszobás és háromszobás, komfortos lakás kiadó május 1-re, vagy azonnalra. Str. Gh. Ionescu 18. 1464

Kiadó 3 és 4 szobás, modern lakás. Str. Baritiu 1. 1470

VÉTEL - ELADÁS

Jókarban levő gyermek sportkocsit és gázrezsó: keresek megvételre. Cimeket a kiadóba. 1536

Keresek 3½—4 HP jelű motorcsónak-motort. Cimeket ármegjelöléssel a kiadóba kérek. 1529

Motorbicikli, BMW, gardányos, olcsón eladó. Cim a kiadóban. 1540

Egy jókarban levő mély gyermekkosci és egy bébi-ágy eladó. Str. Sft. Spiridon 9. 1528

Kazán-fertőtlenítő 100—300 ártartalommal megvétele keresek. Cim a kiadóban. 1467

Jutányosan eladó nagy álló lámpa, már vány szobortalapzat, virág állvány, kotta állvány, márványlap, stb. Cim a kiadóban. 738

Varrógépet, jó állapotban levő keresek megvételre. Cimeket a kiadóba kérek.

Eladó egy saroktelek házikóval, 300 négyszögöl, 26.000 lei. Egytagban 10 telek. Érdeklődni a Varga-féle vendéglőben. Bujac. 1530

KÜLÖNFÉLEK

INGATLANOK eladásának és vételének közvetítése minden árfokozatban. KÖLCSÖNÖK elsőhelyi betáblázása. HATSCHEK ingatlanforgalmi iroda, Arad Bul. Carol 46. (Lakás agyanoit). Telefon: 26—95. 1506

Keleti és belöldi perzsaszőnyegek, d. hálók modern ebédli, kombinált szobák: recamierek, varrógépek, amerikai íróasztal, írógépek, Pianino, rövid keresztúros zongora és rövid zongora. Stingl-gyártmány, olcsón eladó. Vesszünk teljes lakásberendezést: ékszereket, Zalogkölcsönt közvetítünk a temesvári zálogházba, előleget adunk, olcsón vesszünk szobabútorokat, Tempó bizományi üzlet. Fischer Eliz-palota.